

Guest editors

Nice!: Η Νίκαια και οι αναμνήσεις της σε μια έκθεση

Γράφουν ο Γιάννης Γρηγοριάδης και ο Γιάννης Ισιδώρου 10/03/2016

Ο Γιάννης Γρηγοριάδης και ο Γιάννης Ισιδώρου γράφουν για τη Νίκαια, όπου μεγάλωσαν και για την επιστροφή τους σε αυτήν μέσω της επιμέλειας μιας έκθεσης για το προάστιο ως αναμνησιακό πεδίο αλλά και ως πολεοδομική αναφορά και ως παραγωγή μιας ιδιαίτερης κουλτούρας. Η έκθεση NICE! εγκανιάζεται στις 16 Μαρτίου στον Εκθεσιακό Χώρο/ Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Νίκαιας, Μάνος Λοΐζος.

[Γιώργος Παπαδάτος](#)

«Και οι δυο μας συμπτωματικά γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε στη Νίκαια. Στις μεταξύ μας συζητήσεις αναφερόμασταν συχνά στις ιδιαίτερες πολιτισμικές ποιότητες των δυτικών προαστίων, διαπιστώνοντας ότι ο (γλωσσικός) κώδικας είναι κοινός και οι αναφορές στα τυπολογικά σημεία ταυτόσημες. Οι συσσωρευμένες αφηγήσεις των οκτώ χρόνων συνεργασίας μας και η εντατική μας ενασχόληση με τις φανερώσεις του αστικού φαινομένου, μετατόπισαν το εικαστικό μας ενδιαφέρον από το Μητροπολιτικό κέντρο στο προάστιο ως αναμνησιακό πεδίο αλλά και ως πολεοδομική αναφορά και ως παραγωγή μιας ιδιαίτερης κουλτούρας.

Τον Μάιο του 2015 παρουσιάσαμε, στο Platform Project της Art Athina

την εγκατάσταση με τίτλο “850 Αθήνα- Νίκαια” σαν μια εισαγωγή στα ζητήματα που προκύπτουν με αυτή την μετατόπιση. Ασχοληθήκαμε με τον άξονα της Π. Ράλλη, της κεντρικής οδού που ενώνει τη συνοικία με την πρωτεύουσα, ως μια ζώνη μετάβασης /κάθαρσης . Ένα αντιληπτικό reboot. Εστιάσαμε στον νεκρό χρόνο αυτής της μετάβασης, τον χρόνο δηλαδή που αναδεύει την υποκειμενική μνήμη προσπαθώντας να την αντιστοιχήσει με τον πραγματικό τόπο. Προσωπικά αρχεία που μας ενώνουν με τον προορισμό, ενθύμια και καταγραφές αποτέλεσαν τα υλικά της εγκατάστασης. Με το έργο αυτό τέθηκε το ευρύτερο ζήτημα της επιστροφής, που αποτελεί τον πυρήνα γύρω από τον οποίο αρθρώνεται η έκθεση NICE! Ήταν σημαντικό για εμάς να λάβει χώρα η έκθεση στην Νίκαια.

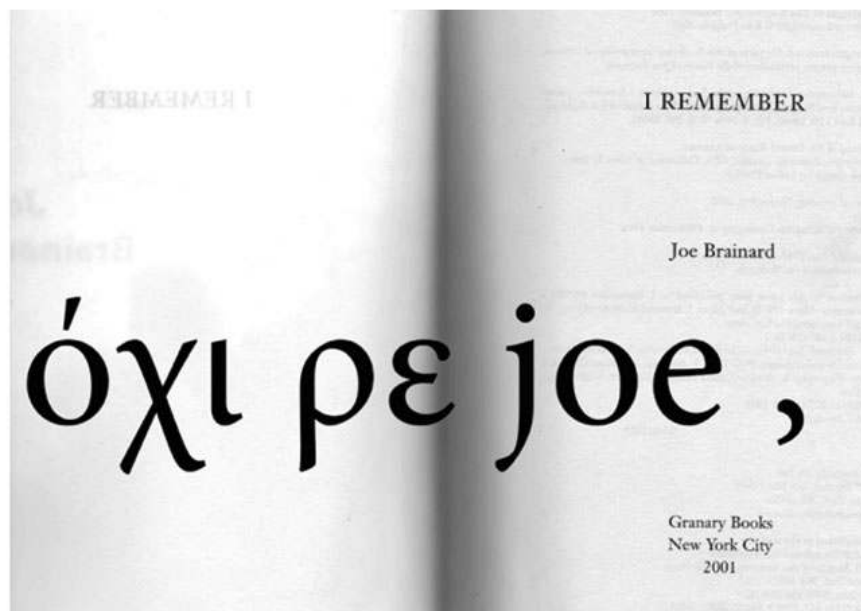
Διοργανώσαμε και επιμεληθήκαμε επιστρέφοντας, κατά κάποιο τρόπο, στην ιδιαίτερη πατρίδα μας μία σύνθετη έκθεση σύγχρονης τέχνης με συμμετοχές 24 καλλιτεχνών εκτός κέντρου, μετατοπίζοντας το βλέμμα αλλά και το σώμα προς την περιφέρεια, παρατηρώντας τις δυναμικές που κάτι τέτοιο θα μπορούσε να προκαλέσει. Σχεδόν το σύνολο των έργων που θα παρουσιαστούν στην έκθεση είναι έργα που φτιάχτηκαν για αυτήν. Είναι σημαντικά καλλιτεχνικά συμβάντα που καταφέρνουν να λειτουργούν μέσα στην ένταση των επικαίρων, το στατιστικό παροξυσμό, τον εκχυδαϊσμό και την απαξίωση του πραγματικού.

[Λίζη Καλλιγά](#)

Οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν στην έκθεση κλήθηκαν ώστε με τους προσωπικούς τους εικαστικούς μηχανισμούς να αποκαλύψουν δικές τους εκδοχές επιστροφής φυσικής ή νοητικής. Μέσα από συγκριτικές παραθέσεις της εμπειρίας στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον, διερευνούν συσσωρευμένες πεπιοθήσεις, βιώματα και μνήμες. Κινούνται δηλαδή πιο κοντά σε αρχές όπου η ύλη επιτάσσει έναν ριζικό επαναπροσδιορισμό της σχέσης της με την μνήμη, για την σύνθεση μιας προσωπικής/δρώσας αλήθειας. Όλοι οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν, αλλά και οι συγγραφείς που συνεισφέρουν στο βιβλίο που θα ακολουθήσει την έκθεση έχουν εμπλακεί στο ερώτημα της έκθεσης

Όταν αναφερόμαστε στη μνήμη εννοούμε τόσο μία συγκεκριμένη γνωστική διαδικασία, αλλά και το ίδιο το περιεχόμενο της μνήμης, τις αναμνήσεις και τις έννοιες. Οι αναμνήσεις, λοιπόν, η μνήμη του χωροχρόνου είναι αναπόσπαστο κομμάτι της επίγνωσης του εαυτού μας, ο πυρήνας της προσωπικής μας ιστορίας. Η κατασκευασμένη αντίληψη του παρελθόντος, του παρόντος και του μέλλοντος, μπορεί να αποδειχθεί τόσο τρομακτικά διαστρεβλωμένη και τραυματική για τον αφηγητή, που του αφαιρεί ουσιαστικά τον έλεγχο της ζωής του. Άλλωστε η μνήμη, και η σχέση μας με αυτήν αποτελεί βασικό συστατικό της ταυτότητας μας. Πιστεύουμε πως ο άνθρωπος-δημιουργός είναι ένας κατ'εξοχήν ιθαγενής της μνήμης,

[Απόστολος Ντελάκος](#)

Θεωρώντας τη μνήμη μια αναστοχαστική διαδικασία, έναν τρόπο να σκέφτεσαι ξανά και ξανά. Το μνημονικό δίκτυο είναι η καταγωγή μας και ταυτόχρονα ο ορίζοντάς μας (αυτά που στοχαζόμαστε εμείς για τον εαυτό μας όσα στοχάζονται οι άλλοι σε σχέση με εμάς). Η ιδέα πάντως μιας σταθερής ταυτότητας, δομημένης γύρω από τις έννοιες που ανέδειξε η διαλεκτική του σύγχρονου εθνοκρατικού καπιταλισμού: η γλώσσα, οι κοινές παραδόσεις, μία εθνική κοινότητα, μια εθνική οικονομία, και ένα γεωγραφικό περιβάλλον-σύνορο-νόμος, απαιτεί επαναπροσδιορισμό. Οι εξελίξεις που θεωρούνται ως απειλές, καθιστούν εύθραυστες τις ταυτότητες και αμφισβητούν την πολιτισμική καθαρότητα. Οι ταυτότητές μας, εθνικές, ταξικές, θρησκευτικές, επιθυμητικές, γίνονται όλο και περισσότερο ευμετάβλητες καθώς σε κάθε πλεόνασμα ελευθερίας και επινοητικότητας που προκύπτει, αντιστοιχεί ένα πλεόνασμα αβεβαιότητας.

[Άννα Λάσκαρη](#)

Η επιστροφή προσβλέπει μια αδύνατη διαδρομή. Είναι μια αδυνατότητα. Η προβολή της ταυτότητας του τόπου, σφραγίζει ταυτόχρονα και την απουσία της. (Είναι σαν το κινηματογραφικό στιγμιότυπο που προβάλλει πράγματα για πάντα χαμένα, ανθρώπους από καιρό νεκρούς.). Το βλέμμα επιστρέφει για να συναντηθεί με κάτι εντελώς άλλο από αυτό που άφησε εκεί. Οι αναμνηστικές εντυπώσεις αλληπάλληλα διαψεύδονται (τουλάχιστον δεν επιβεβαιώνονται) Υπό το βάρος των συσσωρεύσεων κάτι δεν πάει καλά, και ενώ επιχειρώ να κατανοήσω τι, ο γνώριμος τόπος καταρρέει. Αναδιπλώνομαι, συμβιβάζομαι με το ανοίκειο και συνεχίζω χτίζοντας πάνω σε ερείπια την εμπιστοσύνη μου προς τον νέο τόπο που είναι ξένος. Ίσως και να χαθώ εκεί, να πάψω να υπάρχω σε ένα ανοιγόκλεισμα των ματιών, σε μια βαθιά ανάσα ή ένα φτάρνισμα. Ο δρόμος προς μια επανοικειοποίηση είναι θορυβώδης και βρόμικος. Είναι πολύ συχνά θλιβερά σκοτεινός, αλλά πάντα συναρπαστικός. Σωροί εντυπώσεων δημιουργούν αντιπερισπασμούς, εμπόδια και στενωπούς, ή τον καθιστούν απροσπέλαστο.

Η τέχνη, ως γόνιμη παρεμβολή και τροφοδότης αλλά και ανατροπέας (σαμποτέρ) της λειτουργίας της μνήμης κατασκευάζει μια γνώση σαθρή, περιθωριακή, “ψευδής”, θολή, ανολοκλήρωτη αλλά ίσως την πιο κατάλληλη ώστε να μας επιτρέψει αν κατοικήσουμε αυτήν τη πατρίδα. Η ιδιοσυγκρασιακή μνήμη, μια μακροπρόθεσμη σύλληψη, η τολμηρή σύνοψη που διαφεύγει του αδιάκοπου γίνεσθαι του χρόνου, είναι η πατρίδα μας. Πατρίδα που ούτε αποφασίζεται ούτε κερδίζεται και που ανήκει σε όλους όσους έζησαν και σε όλους όσους θα ζήσουν.

NICE! INFO

[Αλέξανδρος Ψυχούλης](#)

16 Μαρτίου – 4 Απριλίου 2016

Μια ποιητική διερώτηση για τη δυνατότητα της επιστροφής, τη μνήμη, την πατρίδα και την απώλεια.

επιμέλεια Γιάννης Γρηγοριάδης, Γιάννης Ισιδώρου
παραγωγή Lo&Behold

εγκαίνια 16 Μαρτίου 2016, 20:00

Εκθεσιακός Χώρος | Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Νίκαιας, Μάνος
Λοΐζος Λεωφόρος Θηβών 245, Έναντι Village Park, Νίκαια

συμμετέχουν οι εικαστικοί:

Βαγγέλης Αρτέμης, Αλεξάνδρα Γιαννακανδροπούλου, Μαρίνα Γιώτη, Γιώργος
Γυπαράκης, Θοδωρής Ζαφειρόπουλος, Γιάννης Θεοδωρόπουλος, Νάντια
Καλαρά, Λίζη Καλλιγά, Ζήσης Κοτιώνης, Τάσος Λάγγης, Άννα Λάσκαρη,
Κώστας Ντάφλος, Απόστολος Ντελάκος, Δημήτρης Ντοκατζής, Γιώργος
Παπαδάτος, Νίκος Παπαδημητρίου, Λεωνίδας Παπαλαμπρόπουλος, Μαρία
Πασχαλίδου, Άρτεμις Ποταμιάνου, Βασιλεία Στυλιανίδου, Δημήτρης Χαλάτσης,
Βασίλης Ψαρράς, Αλέξανδρος Ψυχούλης, Campus Novel

[Αλαξάνδρα Γιαννακανδροπούλου](#)

και οι συγγραφείς: Δημήτρης Άλλος, Βασίλης Αμανατίδης, Ορφέας Απέργης, Φοίβη Γιαννίση, Κατερίνα Ηλιοπούλου, Γιάννης Δ. Ιωαννίδης, Παναγιώτης Ιωαννίδης, Κωνσταντίνος Ματσούκας, Μαρία Μίχου, Ρίκα Μπενβενίστε, Γιάννα Μπούκοβα, Γιώργος Τζιρτζιλάκης, Μαρία Τοπάλη, Θεόφιλος Τραμπούλης, Μάριος Χατζηπροκοπίου, Θοδωρής Χιώτης, Χρήστος Χρυσόπουλος

[campus novel](#)

Οι δράσεις και η έκθεση πραγματοποιούνται με την υποστήριξη του Οργανισμού Πολιτισμού και Ανάπτυξης ΝΕΟΝ και τη συνεργασία του δήμου Νίκαιας - Αγ.Ιωάννη Ρέντη.